

Forsvarsdepartementet
Pb 8126 Dep
0032 OSLO

Høring - Lokaliseringsalternativer for Forsvarets nye kampfly F-35

Vi viser til høringsbrev av 28. november 2011, der Fylkesmannen i Nordland bes om uttalelse til rapporten som oppsummerer utredningsarbeidet knyttet til alternative lokaliseringssløsninger for Forsvarets nye kampfly. I brevet vises det til at Forsvarssjefen har utarbeidet sitt fagmilitære råd basert på vurderingene i denne rapporten. Vi er kjent med at også denne tilrådingen er sendt på en relativt bred høring, men uten at vi er aktuell høringspart. Vår høringsuttalelse i saken tar derfor utgangspunkt i interesseanalysen som er presentert på side 97 i rapporten, og de tre hovedtemaene rapporten dreier seg om.

Vurdering av de enkelte lokaliseringalternativs operative egnethet

Fylkesmannen har ingen spesielle kommentarer til behovsanalysen og de overordnede krav til styrkeproduksjon og operasjoner som er formulert i rapporten. Men vi finner grunn til å påpeke at Nordområdeperspektivet synes å være for lite fokusert. De sikkerhetspolitiske utfordringene i nord må tillegges avgjørende betydning, og tilsier at nye kampfly må være lokalisert i Nord-Norge, eventuelt som del av en tobaseløsning. Fylkesmannen tar til etterretning at det er knyttet betydelig usikkerhet til flyoperative forhold ved Evenes. Dermed framstår etter vår vurdering Bodø som det beste alternativet for å dekke nødvendige operasjoner i de viktige nordområdene. Fylkesmannen vil i tillegg påpeke Andøyas gode egnethet som QRA-base i nord.

Vurdering av vesentlige sideeffekter

Som del av vår vurdering av miljøeffekter har vi i tillegg til rapporten gjennomgått delutredning fra Forsvarsbygg av 04.10.2011 om støy, landskap, naturmiljø, kulturminner og kulturmiljøer samt reindrift. Når det gjelder konsekvenser for naturmiljø deler vi oppsummeringen i Forsvarsbyggs rapport om at de mest negative effektene i Nordland er knyttet til Evenes. De freda våtmarksreservatene med internasjonal RAMSAR-status er sårbare for terrenginngrep.

Fylkesmannen stiller seg imidlertid undrende til formuleringen i høringsrapporten på side 39 om at Bodø-alternativet "vil kunne få store negative konsekvenser for landskapet i strandsonen". Dette terrenginngrepet må settes inn i et større perspektiv, og det er vår klare oppfatning at dette på ingen måte representerer noe uvanlig landskapselement i Bodø eller i fylket for øvrig. Vi oppfatter ny flystripe som en nødvendig og naturlig utvidelse av Bodø by.

Støy (Sten)

Eventuell flytting av dagens kampflyaktivitet fra Bodø til Ørlandet vil få betydelige negative distriktpolitiske effekter for fylket. I tillegg til direkte tap av arbeidsplasser, vil vi peke på faren for tap av verdifull kompetanse ved at familier vil flytte fra fylket. Bodø er fylkets eneste klare vekstområde. Konsekvensene av en svekket fylkeshovedstad vil kunne få uheldige følgeeffekter, ikke bare for Saltenregionen, med for fylket som helhet. Etter vår vurdering blir det derfor feil å isolert vurdere effekter for Bodø i forhold til Ørlandet, slik det framgår av rapporten. Distriktpolitiske konsekvenser for Nordland bør sees i forhold til Trøndelagsregionen samlet, og taler etter Fylkesmannens vurdering mot flytting fra Bodø.

Kostnader med den enkelte lokalisering

Rapporten påpeker at etablering av kampflybase på Ørland vil ha en betydelig lavere investeringskostnad enn Bodø-alternativet ved at rullebanen her må flyttes. Investering i ny rullebane har imidlertid også stor positiv betydning for den sivile luftfarten, og for frigjøring av tiltrengt areal for videre byutvikling av fylkeshovedstaden Bodø. Fylkesmannen mener derfor at også disse momentene må tillegges betydelig vekt når de totale samfunnsøkonomiske konsekvensene skal vurderes gjennom Regjeringens sluttbehandling av saken.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg

Ola Bjerkaas
ass. fylkesmann